

22683

HISTÒRIA DE LA MÚSICA MODERNA I CONTEMPORÀNIA

1996 - 97

Profesor : Josep M. Gregori

Història de la Música Moderna i Contemporànea

Prof. Josep Maria Gregori

1. El Renaixement. Concepte. Cronologia. Localització. Característiques. Configuració de les capelles musicals: Caractereologia tímbrica i tipologia vocal. Elements formals: La mímesi lingüística. L'expressió semàntica: El discurs musical i la paraula.
2. L'escola franco-flamenca. Els antecedents: J. Dunstable i la música a Anglaterra. L'assumpció de l'Humanisme: de G. Dufay a J. des Prez. La música a Itàlia, Països Hispànics i França: la *frottola*, el villancet i la *chanson*.
3. El Manierisme. Concepte. Cronologia. El madrigal: d'A. Willaert i C. de Rore a C. Gesualdo. *Musica reservata* i *musica poetica*: La retòrica i els teòrics. L'estilització del cant "a solo": L'ornamentació. El madrigal concertat i la monodia: Els cercles florentins.
4. Reforma i Contrarreforma. Calví i Luter davant la música del seu temps: El coral. Trento i la música. La música religiosa: G.P. da Palestrina, O. di Lassus i T.L. de Victòria.
5. El Barroc. Concepte. Cronologia. Característiques. Aspectes tímbrics i formals. El primer Barroc a Itàlia. Policoralitat i música instrumental. Els nous gèneres vocals: L'òpera, la cantata i l'oratori. L'Orfeo i les Vespres de C. Monteverdi.
6. El primer Barroc a França, Anglaterra, Alemanya i els Països Hispànics. Música i Absolutisme: El ballet de *Cour*, la *Comédie* i la Tragèdia lírica. G.B. Lully. L'òpera i la música instrumental a Anglaterra: H. Purcell. H. Schütz i l'entrada del Barroc a Alemanya. Música litúrgica, religiosa i profana en l'obra de J. Pujol i J. Cererols, i d'altres autors hispànics.
7. El darrer Barroc. La sonata per a tecla i els Scarlatti. El "concerto grosso": A. Corelli i A. Vivaldi. Els models i les polèmiques operístiques. L'obra de J.S. Bach i G.F. Haendel: Música per a tecla, vocal i instrumental. Tipologia estètica i sociològica del fenomen hispànic: F. Valls.
8. Els estils Pre-Clàssics. Característiques. Cronologia i localització. Rococó, estil galant i *Empfindsamkeit*. L'Escola de Mannheim. K.P.E. Bach i l'*Sturm und Drang*.
9. El Classicisme. Concepte. Caractereologia tímbrica i formal. Aspectes estètics i sociològics. L'obra de W.A. Mozart i F.J. Haydn: La Simfonia, la música de cambra, el Concert. L'òpera mozartiana. La música religiosa. Música i maçoneria.

10. El Romanticisme. Concepte. Cronologia. Característiques. La música en el pensament dels filòsofs i literats. La primacia de la música instrumental. El culte al passat. Aspectes lingüístics. Elements sociològics.
11. El primer Romanticisme. L. van Beethoven i els seus coetanis. C.M. von Weber i F. Schubert: L'òpera i el lied a Alemanya fins a la dècada de 1830. La Simfonia i la música per a piano a Alemanya: F. Mendelssohn i R. Schumann. L'òpera italiana, la simfonia i la música per a piano a França: G. Rossini, H. Berlioz i F. Chopin.
12. El segon Romanticisme. Cronologia. Característiques. Música pura i música de programa. F. Liszt i el poema simfònic. R. Wagner i la *Gesamkunstwerk*. L'òpera italiana: G. Verdi i G. Puccini. L'òpera lírica i la música instrumental francesa: C. Gounod, C. Franck i C. Saint-Saëns. La simfonia i el lied alemany: J. Brahms, A. Bruckner i H. Wolff.
13. La música religiosa del Romanticisme. Les corrents socials: nazarens i cecilians. Les misses de F. Schubert i A. Bruckner. L'obra religiosa de G. Rossini i G. Donizetti. L'Oratori: F. Schubert, F. Mendelssohn, F. Liszt, C. Franck i C. Gounod. El *Requiem*: L. Cherubini, H. Berlioz, J. Brahms, G. Verdi, A. Dvorak, C. Saint-Saëns i G. Fauré.
14. Els Nacionalismes. Concepte. Cronologia. La descoberta del Folklore. Noruega: E. Grieg. Finlàndia: J. Sibelius. Bohèmia: F. Smetana i A. Dvorak. Rússia: M. Glinka, el grup dels cinc i P.I. Txaikovsky. Països Hispànics: L'obra i l'ideari de F. Pedrell. I. Albéniz i E. Granados.
15. El Post-Romanticisme i la música del segle XX: la reacció de l'Impressionisme. El pes de l'herència de Wagner: G. Malher i R. Strauss. La reacció de C. Debussy. M. Ravel entre l'Impressionisme i el Neoclassicisme.
16. L'eclecticisme lingüístic d'I. Stravinsky: la revolució rítmica. Expressionisme i Dodecafonisme: A. Schoenberg, A. Berg i A. Webern. La personalitat de C. Ives.
17. El rebrot dels Nacionalismes. Característiques. Hungria: B. Bartok i Z. Kodaly. Rússia: S. Prokofiev i D. Shostakovitx. L'obra de M. de Falla i la resposta hispànica.
18. El Neoclassicisme i la reacció anti-impessionista. E. Satie i el Grup dels Sis. La personalitat de P. Hindemith. Les vanguardies de mitjan segle XX: O. Messiaen. P. Boulez i el Serialisme. La Música Concreta: P. Schaeffer i P. Henry.
19. Música electrònica i electroacústica: K. Stockhausen. Música aleatòria: J. Cage. Música stocàstica: I. Xenakis. La presència del jazz en el repertori europeu del segle XX.

Història de la Música Moderna i Contemporània. BIBLIOGRAFIA.

1.- La música dels segles XV i XVI. Temes 1-4:

- ABRAHAM, G. i HUGUES, A., ed. *The New Oxford History of Music*. London: Oxford Univ. Press, 1968: Vol. III: *Ars Nova and the Renaissance, 1300-1540*. Vol. IV: *The Age of Humanism, 1540-1630*.
- ATLAS, A. *Music at the Aragonese Court of Naples*. Cambridge: C. Univ. Press, 1985.
- BRIDGMAN, N. *La vie musicale au Quattrocento*. Paris: Gallimard, 1964.
- BROWN, H.M. *Music in the Renaissance*. N. Jersey: Englewood, 1976.
- CALDWELL, J. *Editing Early Music*. Oxford: O. Univ. Press, 1990.
- DONELLA, U. *Musica e liturgia*. Bergamo: Carrara, 1991.
- ENCINA, J. del. *Poesia lírica y Cancionero Musical*. Madrid: Clásicos Castalia 62, 1975.
- ESTER SALA, M. A. *La ornamentación en la música de tecla ibérica del siglo XVI*. Madrid: Sociedad Española de Musicología, 1980.
- FABRI, P. *Il Madrigale tra Cinque e Seicento*. Bologna: Il Mulino, 1988.
- FERNANDEZ, I. *Historia de la Música Española: 1. Desde los orígenes hasta el "ars nova"*. Madrid: Alianza ed. AM, 1.
- GALLICO, C. *La época del Humanismo y del Renacimiento. Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid: Vol. 4.
- GAMBERINI, L. *La parola e la musica nell'Antichità*. Firenze: Leo S. Olschki, 1962.
- GAUTIER, J.F. *Palestrina*. Arles: Actes Sud, 1994.
- GRRENBERG, N. i MAYNARD, P. ed. *An Anthology of Early Renaissance Music*. London: Dent, 1975.
- JEPPESEN, K. *The Style of Palestrina and the Dissonance*. N. York: Dover, 1970.
- JEPPESEN, K. *Counterpoint. The Polyphonic Vocal Style of the Sixteenth Century*. N. York: Dover, 1992.
- KENYON, N. *Authenticity and Early Music*. Oxford: O. Univ. Press, 1991.
- MANIATES, M.R. *Mannerism in Italian Music and Culture, 1530-1630*. Manchester: M. Univ. Press, 1979.
- PALISCA, C. V. *Studies in the History of Italian Music and Music Theory*. Oxford: O. Univ. Press, 1994.
- REY, J.J. *Danzas cantadas en el Renacimiento español*. Madrid: Sociedad Española de Musicología, 1978.
- REESE, G. *La música en el Renacimiento, 1*. Madrid: Alianza ed., AM, 37.
- REESE, G. *La música en el Renacimiento, 2*. Madrid: Alianza ed., AM, 38.
- ROCHE, J. *The Madrigal*. Oxford: O. Univ. Press, 1990.
- RUBIO, S. *Historia de la Música Española: 2. Desde el "ars nova" hasta*

1600. Madrid: Alianza ed., AM, 2.

STEVENSON, R. *La música en la catedral de Sevilla, 1478-1606*. Madrid: Sociedad Española de Musicología, 1985.

STEVENSON, R. *La música en las catedrales españolas del Siglo de Oro*. Madrid: Alianza ed., AM, 62.

TOMLINSON, G. *Music in Renaissance Magic*. Chicago: Ch. Univ. Press, 1984.

VACCARO, J.M. et al. *La chanson a la Renaissance*. Tours: Van de Velde, 1981.

WEBER, E. *Le Concile de Trente et la Musique. De la Réforme a la Contre-Réforme*. Paris: Champion, 1984.

2.- La música dels segles XVII i XVIII. Temes 5 a 9:

ABRAHAM, G. i HUGUES, A., ed. *The New Oxford History of Music*. London: Oxford Univ. Press, 1968: Vol. V: *Opera and Church Music, 1630-1750*. Vol. VI: *Concert Music, 1630-1750*. Vol. VII: *The Age of Enlightenment, 1745-1790*.

BIANCONI, L. *El siglo XVII. Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 5.

BASSO, A. *La época de Bach y Haendel. Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 6.

BEAUSSANT, P. *Lully ou le musicien du soleil*. Paris: Gallimard, 1992.

BONASTRE, F; CORTES, F; COSTA, F; GREGORI, JM. i PAVIA, J. *Joan Pau Pujol: la música d'una época*. Barcelona: Alta Fulla, 1994.

BUKOFZER, M. *La música en la época barroca*. Madrid: Alianza ed., AM, 30.

COELHO, V. *Music and Science in the Age of Galileo*. London: Kluwer Ac. Pub. Col. Univ. Western Ontario Series, 51, 1992.

COLLISANI, A. *Musica e simboli*. Palermo: Sellerio, 1988.

DESCARTES, R. *Compendio de música*. Madrid: Tecnos, 1992.

GALLEGO, A. *La música en tiempos de Carlos III*. Madrid: Alianza ed., AM, 41.

GOZZA, P. *La musica nella rivoluzione scientifica del Seicento*. Bologna: Il Mulino, 1989.

HOGWOOD, C. *Haendel*. Madrid: Alianza ed., AM, 33.

KIRKPATRIK, R. *Domenico Scarlatti*. Madrid: Alianza ed., AM, 24.

KUNZE, S. *Las óperas de Mozart*. Madrid: Alianza ed., AM, 48.

LABIE, J.F. *Le visage du Christ dans la musique baroque*. Paris: Fayard/Desclée, 1992.

LANG, P.H. *La experiencia de la ópera*. Madrid: Alianza ed., AM, 11.

LEON TELLO, F.J. *Estudios de Historia de la Teoría Musical*. Madrid: CSIC, 1991.

LOPEZ-CALO, J. *Historia de la Música Española: 3. Siglo XVII*. Madrid: Alianza ed., AM, 3.

LUPPI, A. *Lo specchio dell'Armonia Universale*. Milano: Franco Angeli, 1989.

MARTIN MORENO, A. *Historia de la Música: 4. Siglo XVIII*. Madrid: Alianza ed., AM, 4.

OTTERBACH, F. *Johann Sebastian Bach*. Madrid: Alianza ed., AM, 52.

PALISCA, C.V. *The Florentine Camerata*. Yale: Y. Univ. Press, 1989.

PAUMGARTNER, B. *Mozart*. Madrid: Alianza ed., AM, 50.

RITTER, W. *Mozart va ser assassinat?*. Barcelona: Viena/Columna, 1994.

ROBBINS LANDON, H.C. *El último año de Mozart. 1791*. Madrid: Siruela, 1989.

ROSEN, C. *El estilo clásico*. Madrid: Alianza ed., AM, 29.

SALAZAR, A. *La música en la sociedad europea: II. Hasta fines del siglo XVIII.*, Madrid: Alianza ed., AM, 13.

SALAZAR, A. *Juan Sebastian Bach*. Madrid: Alianza ed., AM, 25.

SMITHER, H.P. *A History of the Oratorio. I, II: Baroque Era; III: Classical Era*. Chapel Hill: Univ. North Carolina Press, 1977. 3 Vols.

TALBOT, M. *Vivaldi*. Madrid: Alianza ed., AM, 47.

3.- La música del segle XIX. Temes 10 a 14:

ABRAHAM, G. i HUGUES, A., ed. *The New Oxford History of Music*. London: Oxford Univ. Press, 1968: Vol. VIII: *The Age of Beethoven, 1790-1830*. Vol. IX: *Romanticism, 1830-1890*.

ABRAHAM, G. *Cien años de música*. Madrid: Alianza ed., AM, 19.

BARRAUD, H. *Hector Berlioz*. Madrid: Alianza ed., AM, 65.

CASINI, C. *El siglo XIX (2). Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 9.

CORTOT, A. *Aspectos de Chopin*. Madrid: Alianza ed., AM, 27.

DI BENEDETTO, R. *El siglo XIX (1). Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 8.

DÖMLING, W. *Franz Liszt y su tiempo*. Madrid: Alianza ed., AM, 61.

EINSTEIN, A. *La música en la época romántica*. Madrid: Alianza ed., AM, 26.

FISCHER-DISKAU, D. *Los lieder de Schubert*. Madrid: Alianza ed., AM, 44.

GOMEZ AMAT, C. *Historia de la Música Española: 5. Siglo XIX*. Madrid: Alianza ed., AM, 5.

GREGOR-DELLIN, M. *Richard Wagner 1. 1821-1864*. Madrid: Alianza ed., AM, 9.

GREGOR-DELLIN, M. *Richard Wagner 2. 1864-1883*. Madrid: Alianza ed., AM, 10.

KRAUSE, E. *Puccini*. Madrid: Alianza ed., AM, 55.

- MILA, M. *El arte de Verdi*. Madrid: Alianza ed., AM, 59.
- ORLOVA, A. *Chaikovski*. Madrid: Alianza ed., AM, 66.
- PANOFSKY, W. *Richard Strauss*. Madrid: Alianza ed., AM, 39.
- PAUMGARTNER, B. *Franz Schubert*. Madrid: Alianza ed., AM, 60.
- PESTELLI, G. *La época de Mozart y Beethoven. Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 7.
- PLANTINGA, L. *La música romántica*. Madrid: Akal, 1992.
- SALAZAR, A. *La música en la sociedad europea: III. El siglo XIX (1)*. Madrid: Alianza ed., AM, 17.
- SALAZAR, A. *La música en la sociedad europea: III. El siglo XIX (2)*. Madrid: Alianza ed., AM, 23.
- VITOUX, F. *Rossini*. Madrid: Alianza ed., AM, 42.
- WALTER, B. *Gustav Mahler*. Madrid: Alianza ed., AM, 8.

4.- La música del siglo XX. Temes 15 a 19:

- ABRAHAM, G. i HUGUES, A., ed. *The New Oxford History of Music*. London: Oxford Univ. Press, 1968. Vol. X: *The Modern Age, 1890-1960*.
- ADORNO, T. W. *Alban Berg*. Madrid: Alianza ed., AM, 51.
- AVIÑOÀ, X. *La música i el Modernisme*. Barcelona: Curial, Bibl. de cultura catalana, 58, 1985.
- CRAFT, R. *Conversaciones con Igor Stravinsky*. Madrid: Alianza ed., AM, 57.
- CRIVILLE, J. *Historia de la Música Española: 7. El folklore musical*. Madrid: Alianza ed., AM, 7.
- DEBUSSY, C. *El señor corchea y otros escritos*. Madrid: Alianza ed., AM, 32.
- FUBINI, E. *La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza ed., AM, 31.
- FUBINI, E. *Música y lenguaje en la estética contemporánea*. Madrid: Alianza ed., AM, 67.
- HIRSBRUNNER, T. *Maurice Ravel*. Madrid: Alianza ed., AM, 63.
- LANZA, A. *El siglo XX (3). Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 12.
- MARCO, T. *Historia de la Música Española: 6. Siglo XX*. Madrid: Alianza ed., AM, 6.
- POUSSEUR, H. *Música, semántica, sociedad*. Madrid: Alianza ed., AM, 14.
- ROSTAND, C. *Anton Webern*. Madrid: Alianza ed., AM, 28.
- SALVETTI, G. *El siglo XX (1). Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 10.
- SAMUEL, C. *Panorama de l'art musical contemporain*. Paris: Gallimard, 1962.
- SEROFF, V.L. *Rachmaninoff*. Madrid: Espasa-Calpe, 1955.

STROBEL, H. *Claude Debussy*. Madrid: Alianza ed., AM, 46.

STUCKENSCHMIDT, H.H. *Schönberg*. Madrid: Alianza ed., AM, 53.

VALLS, M. *La música en el món d'avui i altres assaigs*. Palma de Mallorca: Moll, Bibl. Raixa/86, 1971.

VALLS, M. *La música catalana contemporània*. Barcelona: Selecta, Bibl. Selecta/283, 1960.

VINAY, G. *El siglo XX (2). Historia de la Música*. "Turner Música", Ediciones Turner, Madrid. Vol. 11.